2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

8. SINIF TÜRKÇE DERSİ 2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. **10 p**

Bir kaza ya da ani bir rahatsızlık anında, sağlık ekibi gelene kadar geçen dakikalar çok değerlidir. İlk yardım, işte bu dakikalarda yapılan, hayat kurtarıcı olabilen basit ama bilinçli **müdahalelerdir**. **Ancak** ilk yardım tedavi değildir; amacı durumun kötüleşmesini önlemek ve profesyonel yardım gelene kadar zaman kazanmaktır.

İlk yardımın temel uygulamaları koruma, bildirme ve kurtarmadır. İlk yardımcı önce olay yerini değerlendirip kendisini ve yaralıyı tehlikelerden korur. Örneğin trafik kazası olan bir yere koşarak yaklaşan biri, kendisi de tehlikeye girebilir. **Bu nedenle** önce çevre güvenli hâle getirilir, ardından 112 Acil Çağrı Merkezi aranarak olay bildirilir ve son olarak yaralıya müdahale edilir.

Yanlış bilinen uygulamalar da az değildir. Burnu kanayan birinin başını geriye yatırmak bunlardan biridir. **Oysa** bu durumda kan boğaza akabilir. Doğrusu, kişiyi oturtup başını hafifçe öne eğmek ve burnun yumuşak kısmını parmaklarla sıkmaktır. Aynı şekilde, yanan bir cilde diş macunu ya da yoğurt sürmek de yanlıştır; yanık bölge bir süre temiz ve serin suyun altında tutulmalıdır.

Kısacası ilk yardım, iyi niyetten fazlasını gerektirir: doğru bilgi. Okullarda verilen temel ilk yardım eğitimleri, hepimizin bir gün birinin **hayatına dokunabilmesini** sağlar. Bu nedenle her öğrencinin bu eğitimlere katılması önemlidir.

Bu metin **makale** midir, **deneme** midir? Metnin dilinden ve amacından iki kanıt göstererek gerekçelendiriniz.

2. Üçüncü paragraftaki “Oysa” bağlacının kurduğu anlam ilişkisini açıklayınız. “Oysa” yerine “Bu nedenle” kullanılsaydı anlam nasıl bozulurdu? **10 p**

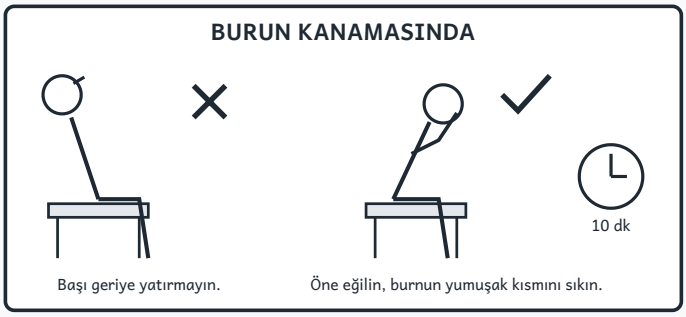
3. Metne göre bir kaza yerinde ilk yardımcının izlemesi gereken üç temel basamağı sırasıyla yazınız. İlk basamağın atlanmasının neden tehlikeli olduğunu açıklayınız. **10 p**

4. “İlk yardım, iyi niyetten fazlasını gerektirir: doğru bilgi.” cümlesini metinden bir örnekle yorumlayınız. **10 p**

5. Metne göre ilk yardımın amacı nedir? İlk yardımı tedaviden ayıran özellik nedir? **8 p**

6. Metinde koyu yazılan **müdahale** ve **hayatına dokunmak** sözlerinin anlamını bağlamdan tahmin ederek yazınız. **8 p**

7. Okulun sağlık panosunda aşağıdaki görsel yer almaktadır.

a) Görseldeki iki çizimden hangisi doğru uygulamayı göstermektedir? Okuduğunuz metinden bir gerekçeyle açıklayınız. **5 p**

b) Görselde verilip metinde yer almayan bilgi nedir? Bu bilgi uygulayan kişiye ne kazandırır? **5 p**

8. Bir öğrencinin yazdığı haber: *(1) Okulumuzda geçen ay ilk yardım eğitimi düzenlendi. (2) Eğitim tahminen yaklaşık iki saat sürdü. (3) Öğrencilerin bir kısmı burun kanamasında yapılacakları biliyordu, bir kısmı ise hiç. (4) Eğitmen, yanık bölgeye neler yapılması gerektiğini uygulamalı olarak gösterdi. (5) Bu eğitim sayesinde artık belki kesinlikle doğru müdahale edebiliriz.*

12 p

Haberde anlatım bozukluğu bulunan üç cümleyi belirleyiniz. Her birinin bozukluk nedenini yazıp cümleyi düzeltiniz.

9. *Okulumuzda geçen hafta yangın tatbikatı yapıldı. Alarm çalınca öğrenciler öğretmenlerinin rehberliğinde sınıfları sakin ve sıra hâlinde terk etti. Asansör yerine merdivenler kullanıldı, kimse koşmadı. Herkes bahçedeki toplanma alanına geldiğinde yoklama alındı. Tatbikat yalnızca üç dakika sürdü. Okul müdürümüz, panik yapmadan hareket etmenin hayat kurtardığını hatırlattı.*

12 p

Bu metne biri **konusunu**, diğeri ***ana fikrini*** yansıtan iki farklı başlık yazınız. Başlıklarınızın metnin hangi bölümüne dayandığını açıklayınız.

10. Bir öğrenci “Yanık bölge serin suyun altında tutulmalıdır.” cümlesi için şöyle demiştir: *“Bu cümlenin öznesi ‘yanık bölge’dir. Özne olduğuna göre işi yapan da odur; bu yüzden cümle etken çatılıdır.”*

a) Öğrencinin hatasını açıklayınız; yüklemin özne-yüklem ve nesne-yüklem ilişkisine göre çatısını yazınız. **6 p**

b) Cümleyi işi yapanı belirterek etken çatılı olarak yeniden yazınız ve edilgen yapının bir yönergede tercih edilmesinin nedenini yazınız. **4 p**